

**SAME
ÄTNAM**

DEN SAMISKA RIKSORGANISATIONEN

År 2025

Styrelsens Verksamhetsberättelse år 2025

Riksorganisationen Same Ätnam fungerar som remissinstans för stat och myndigheter och vi finns representerade såväl nationellt som regionalt i en rad olika samrådsfunktioner. I dessa sammanhang är vår roll att ge röst till det samiska civilsamhället och bevaka och arbeta för de frågor, intressen och rättigheter som berör samer, såväl inom som utanför det som kallas kärnsamiska områden och även dom områden där samer bor. Ett enat och starkt Sápmi är vår målsättning och ambition, och den löpande verksamheten bedrivs av en styrelse, samt genom representanterna i de olika organen.

Beskrivning av Verksamhetsåret 2025

Under 2025 har styrelsens arbete omfattat ett flertal digitala möten samt två fysiska möten, i Ålund respektive Kiruna. Organisationen har vidare deltagit aktivt i samråds- och konsultationsmöten samt medverkat vid olika kulturella evenemang och sammanhang av relevans för verksamheten.

Inom Riksorganisationen Same Ätnam bedrivs ett långsiktigt och kontinuerligt arbete för att främja, stärka och ena Sápmi och den samiska befolkningen, med särskilt fokus på att värna, befästa, revitalisera och vidareutveckla samiska språk, näringar och kultur.

Frågor som styrelsen bland annat lyfter i samråd och andra dialoger rör bland annat förutsättningarna för samer att tillägna sig och utveckla sina språk samt möjligheterna till fortbildning och vidareutveckling inom samiska näringar och kulturella områden. Dessa insatser är av central betydelse för att säkerställa en levande och hållbar samisk kultur.

Styrelsen arbetar dessutom för att belysa behovet av ökade resurser till samisk språkundervisning. Brist på undervisning, kommunal kunskap och läromedel försvårar barns och ungas möjligheter att utveckla sitt språk, vilket organisationen aktivt verkar för att förbättra.

Organisationen belyser behovet av ökad kompetens hos myndigheter och beslutsfattare om det samiska samhället, den samiska kulturen, näringarna och det samiska folket.

Vidare deltar RSÄ aktivt i att uppmärksamma och problematisera konsekvenserna av den så kallade gröna omställningen när den sker på bekostnad av Sápmi, samer, samisk kultur och samiska näringar, samt den pågående exploateringen av Sápmi.

Organisationen lyfter även frågor som rör urfolksrätt, jämställdhet samt hot och våld i samhället.

Deltagande i möten och samråd har under 2025 bland annat skett med:

Almedalen:

Same Ätnam deltog och var medarrangörer på politikerveckan i Almedalen, Gotland, tillsammans med Stockholms sameförening, Amnesty Sápmi, Sáminuorra, Samerådet. Same Ätnam deltog bland annat i panelsamtal om gruvor, markexploatering och urfolksrätt, samt hade föredrag om återförande av samiska kvarlevor och heliga föremål

Samråd och konsultationsmöten med Skolverket:

Riksorganisationen Same Ätnam deltog i samråd och konsultationer med Skolverket i frågor av betydelse för samisk utbildning. Detta innefattar bland annat arbete kopplat till läroplaner, ämnesspecifika styrdokument och kommentarsmaterial, samt ämnesplaner för samiska som modersmål.

Vidare omfattar dialogen Skolverkets uppdrag rörande införandet av en tioårig grundskola samt utvecklingen av nya och reviderade läroplaner, där RSÄ bidrar med samiska perspektiv och sakkunskap.

Samrådsmöte om handlingsprogram för bevarande av de nationella minoritetsspråken:

Samråd gällande ökad tillgänglighet till och bättre kvalitet på undervisningen av nationella minoritetsspråk. Statens skolverk har som uppdrag att lämna förslag på hur en nationell samordning av undervisningen i nationella minoritetsspråk inom skolväsendet kan organiseras så att undervisningen i språken stärks.

Samrådsmöte med Regionerna:

Region Västerbotten och Norrbotten har tre möten per år.

Samerådet:

Samerådet har två möten per år på olika ställen inom Sápmi/Sábme/Saemie. Där diskuteras och planeras aktuella samiska frågor, och statistik i Sápmi/Sábme/Saemie. RSÄ har även deltagit i en teknikutbildning i Saariselkä, anordnad av Samerådet.

Samråd Kulturdepartementet och kulturminister:

Informationsmöte inför konsultation om en ny statsbidragsförordning

Civil Rights Defenders:

RSÄ finns representerade i det så kallade Samiska expertrådet. I detta expertråd ingår även representanter från andra samiska organisationer och samebyar. Här ges en möjlighet att gemensamt, med Civil Rights Defenders i ryggen kunna lyfta frågor som är centrala. På samråd angående Hatbrott mot samer har även BRÅ, Noa och polisen i Norrbotten medverkat. Fokuset ligger också på den ny gröna kolonialismen och gruvor.

Sametinget:

Jämställdhets myndigheten, Same Ätnam har deltagit på samråd med Sametinget om minoritetspolitiska lagen.

Riksdagen: Vi deltar fortsatt i Sanningskommisionen

Regeringskansliet

Samråd med statsrådet Parisa Liljestränd. På samrådet utgick man från minoritetspolitikens delområden språk och kulturell identitet, inflytande och delaktighet samt diskriminering och utsatthet.

Diskrimineringsombudsmannen:

Diskriminering mot nationella minoriteter.

Folkhälsomyndigheten:

Samråd med folkhälsomyndigheten och länsstyrelsen tillsammans med samiska organisationer.

Samråd om våld mot samiska kvinnor:

Samråd med samiska organisationer om våldet mot samiska kvinnor.

Verksamhetsåret 2025

Medlemmar

Same Ätnams medlemsmatrikel består av 157 medlemmar, varav 15 av dessa är sameföreningar.

Styrelsemöten

Styrelsen hade 6 möten under 2025, varav två fysiska (Ålund och Kiruna).

Valberedningen

Valberedningen har arbetat med valen.

Stadgeenligt Årsmöte Landsmöte

Årsmötet 2025 hölls både fysiskt i Kiruna, samt digitalt via Zoom lördagen den 9/5–25. Röstning för både fysiska och digitala deltagare.

Förtroendevalda

RSÅ har förtroendevalda i RSÅ-styrelse, stiftelser, valberedning, lekmannarevisor.

Konstitutionen alla invalda

Förtroendevalda 2025 bestod 31 individer:

Valda utöver styrelsen är fördelade på sammanlagt 9 förtroendeuppdrag:

Samefolket 2 + 2 st, Gaaltje 2 + 2 st, Samiska minnesfonden 1 + 1 st, Samernas Utbildnings Centrum 2 + 2 st, Åjtte 1 + 1 st, Duodji 1st, Samerådet 1 + 1 st, Valberedningen 3 st, RSÅs Styrelse 7 + 3 st.

Språk

Bland de ordinarie förtroendevalda i styrelsen var fördelningen i 2025 års styrelse för de som talar flytande samiska 2 personer och de som talar hjälpligt/lite/inte alls 5 personer.

Genusfördelning

Styrelsen bestod första halvåret av 5 kvinnor och 2 män, samt 1 kvinna som suppleant. Andra halvåret bestod styrelsen av 5 kvinnor och 2 män, samt 1 kvinna och 1 man som suppleant.

Valda i olika organ förutom styrelsen bestod av 9 kvinnor och 6 män, ersättare och suppleanter inräknade.